

Statenmededeling aan Provinciale Staten

Onderwerp

Uitgangspunten en inhoud nieuwe beleidsregels Wet Bibob

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant

Kennisnemen van

De uitgangspunten en inhoud van de nieuwe beleidsregels inzake toepassing van de Wet Bibob bij omgevingsvergunningen en subsidies.

Aanleiding

Op 26 maart 2013 is de Evaluatie- en uitbreidingswet Bibob aangenomen. Deze wetwijziging treedt waarschijnlijk op 1 juli 2013 in werking en verruimt het werkingsgebied van de Wet Bibob. Wij volgen de nationale wetgever en verruimen dus ook het werkingsgebied van de Wet Bibob in onze provincie, om te voorkomen dat de provincie onbewust en ongewild criminaliteit ondersteunt. Daarnaast stond al in de planning om de Wet Bibob te gaan toepassen op subsidies. De Evaluatie- en uitbreidingswet Bibob verruimt ook daarvoor de mogelijkheden.

Datum

28 mei 2013

Documentnummer

3422469

Bevoegdheid

Het toepassen van de Wet Bibob is een bevoegdheid van GS, zodat wij formeel bevoegd zijn de beleidsregels vast te stellen die deze bevoegdheid invullen. Wij willen echter PS betrekken bij de uitgangspunten van de nieuwe beleidsregels, zodat u hiervan kennis kunt nemen voordat de beleidsregels worden vastgesteld. U heeft daarmee ook de mogelijkheid hierop te reageren voordat de beleidsregels vaststaan.

Kernboodschap

Hieronder vindt u de uitgangspunten en de inhoud van de nieuwe beleidsregels.

Integriteitsonderzoeken bij aanvragen omgevingsvergunningen

De Wet Bibob maakt het mogelijk om aanvragen van omgevingsvergunningen te weigeren als er een ernstig gevaar is dat de vergunning mede gebruikt wordt voor het witwassen van zwart geld of het plegen van (andere) strafbare feiten. In de huidige beleidsregels is het zo dat als een afvalverwerkingsbedrijf een omgevingsvergunning aanvraagt, er standaard een integriteitsonderzoek op basis van de Wet Bibob plaatsvindt. We willen dit huidige beleid voor omgevingsvergunningen uitbreiden.

Als eerste willen we de branches uitbreiden waarbij toepassing van de Wet Bibob plaatsvindt bij een aanvraag. De uitbreiding vindt plaats naar:

- branches waarbij afvalverwerking of recycling een belangrijk onderdeel is van het productieproces, bijvoorbeeld mestvergisting en de verwerking van destructiemateriaal (dierlijk afval dat bijvoorbeeld afkomstig is uit de vleesverwerkende industrie);
- branches die door de wetgever in de Evaluatie- en uitbreidingswet Bibob als criminogeen (vatbaar voor misdaad) zijn omschreven en waarbij hij toepassing van de Wet Bibob nu expliciet mogelijk maakt, voor zover wij bevoegd gezag zijn: de transportsector in het algemeen en de automobielbranche in het bijzonder.

Datum

28 mei 2013

Documentnummer

3422469

Als tweede willen we bij aanvragen voor milieutechnisch minder zware vergunningen en voor bouwvergunningen in bovengenoemde branches ook standaard een integriteitsonderzoek doen. Dat er milieutechnisch sprake is van een minder zware vergunning, zegt niets over de investeringen die daarmee gepaard gaan. Deze vergunningen kunnen gepaard gaan met forse investeringen van vele miljoenen. Bovendien hebben veel bedrijven tegenwoordig enkel een minder zware vergunning nodig.

Buiten de voorgenoemde branches vindt er een integriteitsonderzoek plaats bij een aanvraag voor een omgevingsvergunning in de volgende gevallen:

- er is in de afgelopen 5 jaar is een handhavingsbeschikking opgelegd aan het bedrijf;
- er is sprake van handhavingsinformatie, strafrechtelijke informatie of andere indicaties die aanleiding geven tot een onderzoek; of
- er zijn aanwijzingen dat ter verkrijging van de aangevraagde vergunning een strafbaar feit is gepleegd.

Integriteitsonderzoeken bij subsidieaanvragen

De Wet Bibob biedt de mogelijkheden aanvragen voor subsidie te weigeren als er een ernstig gevaar is dat de vergunning mede gebruikt wordt voor het witwassen van zwart geld of het plegen van (andere) strafbare feiten. Het toepassen van de Wet Bibob bij subsidies is nieuw binnen de provincie Noord-Brabant. Landelijk is er zeer weinig ervaring met het toepassen van de Wet Bibob op subsidies binnen provincies. Het is daarom niet mogelijk op voorhand een indicatie te geven van het aantal onderzoeken dat hiermee jaarlijks gepaard gaat en hoeveel werk.

We hebben een risicoanalyse gemaakt van de subsidieregelingen die de provincie Noord-Brabant kent. Daarbij is per regeling in beeld gebracht of er een beroep kan worden gedaan op de regeling door branches die binnen de Wet Bibob als criminogeen worden aangeduid. Dat zijn met name de horeca, de bouw, de transportsector (waaronder openbaar vervoer, taxi's

en beroepsvervoer), de milieusector (met name de automobielsector en de afvalverwerkingsbranche), de vastgoedsector, de schoonmaaksector en de ICT-sector. Uit landelijke onderzoeken en criminaliteitsbeeldanalyses blijkt dat deze branches aantrekkelijk zijn voor criminelen en criminele organisaties. Redenen daarvoor kunnen zijn:

- het betreft branches waarmee leden van criminele organisaties technisch en financieel vertrouwd zijn;
- het gaat om sectoren die een lage drempel van toetreding kennen;
- het betreft branches die bestaan uit enkele grote bedrijven en een groot aantal kleine bedrijven die met elkaar in een harde onderlinge concurrentie zijn verweerd; of
- het gaat om economische sectoren waar weinig is geregeld, waar de regels gecompliceerd zijn, tegenstrijdig of in de praktijk onwerkbaar.

Datum

28 mei 2013

Documentnummer

3422469

Als één van die genoemde branches een beroep kan doen op een bepaalde regeling, hebben we dit als een risico genoteerd. We gaan vervolgens per regeling onderzoeken bij welke aanvragers (alleen die actief zijn in één van de branches of breder) standaard een integriteitsonderzoek wordt gedaan.

Daarnaast geldt, net als bij omgevingsvergunningen, dat er een integriteitsonderzoek plaatsvindt bij een aanvraag in de volgende gevallen:

- er is in de afgelopen 5 jaar is een handhavingsbeschikking opgelegd aan het bedrijf;
- er is sprake van handhavingsinformatie, strafrechtelijke informatie of andere indicaties die aanleiding geven tot een onderzoek; of
- er zijn aanwijzingen dat ter verkrijging van de aangevraagde vergunning een strafbaar feit is gepleegd.

Integriteitsonderzoeken bij verleende omgevingsvergunningen en subsidiebeschikkingen

De Wet Bibob maakt het mogelijk om vigerende omgevingsvergunningen in te trekken. Daarnaast kunnen verleende subsidiebeschikkingen worden ingetrokken of op een lager bedrag worden vastgesteld. Verleende subsidie kan dan worden teruggevorderd.

Bij verleende omgevingsvergunningen en subsidiebeschikkingen geldt (ook) dat er een integriteitsonderzoek plaatsvindt in de volgende gevallen:

- er is sprake van handhavingsinformatie, strafrechtelijke informatie of andere indicaties die aanleiding geven tot een onderzoek; of
- er zijn aanwijzingen dat ter verkrijging van de aangevraagde vergunning een strafbaar feit is gepleegd.

Daarnaast nemen we in de beleidsregels op dat we de financiering van investeringen in sommige gevallen onderzoeken als de vergunning of

subsidiebeschikking al verleend is. Het komt geregeld voor dat we een bij een aanvraag van een vergunning het integriteitsonderzoek nog niet volledig kunnen uitvoeren, omdat de complete financiering op het moment van de aanvraag nog niet helder is. Dit is geen gegronde reden om een vergunning of subsidie te weigeren, zodat deze dan verleend moet worden. Wij willen echter op het moment dat de investering wordt gedaan, wel duidelijk hebben hoe de investering gefinancierd wordt. Er vindt dan alsnog een integriteitsonderzoek plaats naar de financiering van de investering, met name om het gevaar van het witwassen van zwart geld te voorkomen. Daarnaast gaat er een preventieve werking uit van het duidelijk maken dat het integriteitsonderzoek naar de investering later plaatsvindt als dit bij de aanvraag niet kan. Het wordt op die manier voor kwaadwillende ondernemers duidelijk dat zij niet weggelaten met het niet verstrekken van informatie.

Datum

28 mei 2013

Documentnummer

3422469

Ten slotte geldt dat als er een melding bij ons binnen komt dat omgevingsvergunning voor een inrichting wordt overgedragen aan een andere eigenaar, kort voor, tijdens of kort na een integriteitsonderzoek, er een nieuw integriteitsonderzoek plaatsvindt naar de nieuwe eigenaar. De nieuwe eigenaar is verplicht een dergelijke melding bij ons in te dienen.

Uitzonderingen: geen of beperkte integriteitsonderzoeken

Een integriteitsonderzoek vindt niet plaats indien de vergunning of subsidie wordt aangevraagd door een overheidsdienst. Er vindt een beperkt integriteitsonderzoek plaats indien er minder dan twee jaar geleden al een onderzoek heeft plaatsgevonden. Het onderzoek ziet dan alleen op de ontwikkelingen binnen en van de onderneming vanaf het vorige onderzoek. Het is dan niet nodig opnieuw een volledig onderzoek te verrichten, maar wel nodig om bijvoorbeeld te bekijken hoe nieuwe investeringen worden gefinancierd en of de onderneming sinds het vorige onderzoek te maken heeft gehad met strafrechtelijke vervolgingen.

Bibob-vragenformulieren

Omdat het wettelijk verplicht wordt om de bibob-vragenformulieren te gebruiken die door de Minister van Veiligheid en Justitie worden vastgesteld, gaan wij die vragenformulieren gebruiken voor onze integriteitsonderzoeken.

Wet Bibob en omgevingsdiensten

De taken op het vlak van vergunningverlening, toezicht en handhaving gaan in de loop van 2013 uitgevoerd worden door de omgevingsdiensten. Daaronder valt de uitvoering van de taken op het vlak van omgevingsvergunningen. Aangezien het maken van de afwegingen in het kader van de Wet Bibob een bevoegdheid is die volledig bij GS ligt, zullen wij de afwegingen blijven maken over toepassing van de Wet Bibob. Uitvoering van de Wet Bibob gaat dus niet over naar de omgevingsdiensten. Dit vergt

een goede samenwerking en afstemming met de uitvoeringsdiensten bij het toepassen van de Wet Bibob. Daarom zijn hierover in de opdracht-verlening inmiddels afspraken gemaakt met de omgevingsdiensten.

Datum

28 mei 2013

Documentnummer

3422469

Integriteitsonderzoeken bij de fondsen in het kader van de tweede tranche Investeringsagenda

In de aandeelhoudersinstructies van de fondsen bij de tweede tranche van de Investeringsagenda is bepaald dat aanvragers en andere betrokkenen gescreend kunnen worden op hun integriteit. Daarbij kan gebruik worden gemaakt van de provinciale kennis en mogelijkheden op het gebied van integriteitsonderzoeken. Omdat de fondsen de middelen investeren, moet ook de toetsing naar deze partijen door de fondsen worden gedaan. Daarbij kunnen de mogelijkheden om de wet Bibob toe te passen per fonds verschillen, afhankelijk van de juridische inrichting van het fonds. De afspraken die met de fondsen worden gemaakt over het toetsen van de integriteit van aanvragers en andere betrokkenen, vallen daarom buiten het bereik van de beleidsregels van GS over toepassing van de Wet Bibob.

Consequenties

De consequentie van de nieuwe beleidsregels is dat de Wet Bibob breder wordt toegepast binnen de provincie om zo beter te kunnen voorkomen dat de provincie onbewust en ongewild criminele activiteiten faciliteert.

Communicatie

Afstemming over de beleidsregels vindt plaats tussen vergunningverlening en handhaving/de omgevingsdiensten, de subsidie-eenheid, het coördinatiepunt regelgeving en de bibob-eenheid.

Vervolg

Nadat uw Staten de mogelijkheid hebben gehad om deze statenmededeling in te zien en eventueel te bespreken, worden de beleidsregels door ons vastgesteld.

Bijlagen

1. Memorie van Toelichting bij de Evaluatie- en uitbreidingswet Bibob.

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,
de voorzitter de secretaris,

prof. dr. W.B.H.J. van de Donk drs. W.G.H.M. Rutten

Auteur: N.E. Gradisen, NGradisen@brabant.nl, toestel (073) 681 25 41
Middelen/Kabinet